

Петровець О. Д., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Бронецький І. В., студент,
Юридичний факультет,
Запорізький національний університет, м. Запоріжжя
Науковий керівник: Гусар О. А., к.ю.н.

ОБСЛУГОВУВАННЯ АЕРОНАВІГАЦІЙНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ: ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Однією із провідних та інноваційних складових діяльності авіаційної галузі України на сьогоднішній день є аеронавігаційне обслуговування. Складовою частиною аеронавігаційного обслуговування є обслуговування аеронавігаційною інформацією, що являє собою процес виконання функцій, пов'язаних із забезпеченням користувачів повітряного простору України своєчасною, точною, повною та оновленою інформацією, яка надається в стандартизованих форматах, які дозволяють забезпечити її автоматизовану обробку.

Приведення нормативної національної бази в галузі аеронавігації та безпеки польотів у відповідність до Стандартів та Рекомендованої практики ІКАО є одним із першочергових завдань, поставлених керівництвом Державної авіаційної служби України (Державіаслужби).

Діючи у відповідності зі стратегією інтеграції країни до Європейського Союзу, Департамент аеронавігації активно залучений до адаптації європейських регуляторних вимог та проводить активну роботу з удосконалення нормативних вимог, зокрема щодо забезпечення створення Єдиного європейського неба в частині, що стосується використання повітряного простору та аеронавігаційного обслуговування в рамках парафованої угоди про Спільний авіаційний простір.

У ст. 34 Повітряного кодексу визначені повноваження щодо обслуговування аеронавігаційною інформацією Державіаслужбою, а саме: 1) визначає вимоги щодо надання аеронавігаційного обслуговування та перелік послуг, що надаються суб'єктами аеронавігаційного обслуговування на всіх етапах польоту повітряних суден; 2) проводить сертифікацію суб'єктів авіаційної діяльності, які надають послуги з аеронавігаційного обслуговування, сукупно чи окремо, з організації повітряного руху, зв'язку, навігації,

спостереження (радіотехнічного забезпечення), метеорологічного обслуговування та надання аеронавігаційної інформації; 3) проводить сертифікацію наземних засобів та об'єктів зв'язку, навігації, спостереження згідно із законодавством України [1].

До правового забезпечення на рівні національного законодавства можна віднести акти Міністерства інфраструктури України: 1) наказ Міністерства інфраструктури України від 28.05.2012 р. № 277 «Про затвердження Правил надання повідомлень щодо обслуговування повітряного руху»; 2) наказ Міністерства транспорту України від 10.06.2004 р. № 486 «Про затвердження Правил ведення радіотелефонного зв'язку та фразеології радіообміну в повітряному просторі України», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 06.07.2004 р. за № 844/9443; 3) наказ Міністерства транспорту України від 16.04.2003 р. № 293 «Про затвердження Правил польотів повітряних суден та обслуговування повітряного руху в класифікованому повітряному просторі України»; 4) наказ Міністерства транспорту України від 23.09.2003 р. № 736 «Про затвердження Правил авіаційного електрозв'язку в цивільній авіації України», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 31.10.2003 р. за № 1001/8322; 5) наказ Міністерства транспорту України від 01.07.2004 р. № 564 «Про затвердження Правил обслуговування аеронавігаційною інформацією»; 6) наказ Міністерства інфраструктури України від 24.05.2011 р. № 117, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16.06.2011 р. за № 716/19454 «Про затвердження Правил сертифікації метеорологічного аеродромного обладнання»; 7) наказ Міністерства інфраструктури України від 25.05.2011 р. № 121 «Про затвердження Сертифікаційних вимог до наземних засобів радіотехнічного забезпечення в цивільній авіації України».

До міжнародних нормативно-правових актів, що регулюють аеронавігаційне обслуговування, належать: 1) Директива Європейської Комісії від 20.12.2005 р. № 2096/2005 стосовно загальних вимог до аеронавігаційного обслуговування; 2) Загальні критерії щодо діяльності органів різного типу, що здійснюють інспектування (General Criteria for the Operation of Various Types of Bodies Performing Inspection), Державний стандарт України ISO/IEC 17020-2001, надано чинності наказом Держстандарту України від 28.12.2001 р. № 660; 3) Guidance Material for National Supervisory Authorities on the Certification of Air Navigation Service Providers), Євроконтроль, 2006 рік; 4) Керівний матеріал для провайдерів аеронавігаційного обслуговування по досягненню відповідності із

загальними вимогами щодо аеронавігаційного обслуговування (Guidance Material for Air Navigation Service Providers compliance with the Common Requirements), Євроконтроль, 2006 рік; 5) Керівництво із проведення оцінки безпеки в системі організації повітряного руху, затверджене наказом Державіаслужби від 05.07.2006 р. № 478; 6) Короткий огляд стосовно питань сертифікації (Synopsis Document), Євроконтроль, видання перше, 2006 рік; 7) ESARR 1 in the Certification and Designation of Service Providers, Євроконтроль, видання перше, 2006 рік [2].

Українська аеронавігаційна система є частиною загальноєвропейської системи, що забезпечує планування використання повітряного простору, його гнучке використання, організацію потоків повітряного руху. За останні роки національна аеронавігаційна система зробила значний крок у своєму розвитку завдяки ефективній роботі фахівців Державіаслужби та Украероруху щодо постійного удосконалення правового забезпечення та відповідності найкращому міжнародному досвіду. Гармонізація повітряного простору України та імплементація європейських вимог сприятиме підвищенню стандартів безпеки польотів.

Література

1. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/339>

2. Аеронавігація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://avia.gov.ua/documents/aeronavig/24616.html>

УДК 347.795.4:614.862 (043.2)

Пилипченко А. В., М'ягка Н. М., студентки,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Миронець О. М., старший викладач

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ УБЕЗПЕЧЕННЯ ПОВІТРЯНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Зі здобуттям незалежності наша держава відкрила для себе нові горизонти. Нова доба в історії цивільної авіації України розпочалася зі створення у 1992 році державного органу регулювання авіаційної діяльності. Була надана свобода ініціативі, створенню нових національних авіакомпаній різних форм власності, що позитивно вплинуло на розвиток ринкових відносин у цивільній авіації. Зросла